

ΣΤΙΣ ΑΝΗΦΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΟΙΤΗΣ

Ἄπ' ὅλα τὰ σημεῖα τῆς περιοχῆς τὰ τμήματα ποῦ πή-
ραν μέρος στὴν ἐπιχείρησι γύριζαν στὰ Καλύδια ἀπ' ἔπου
εἶχαν ξεκινήσει. Κανένας μας δὲν ὑπολόγιζε πιά τὴν κού-
ρασι καὶ τὴν ἀϋπνία. "Ὅλοι μας ἀνηφορίζαμε τὴν κατακόρυ-
φη πλαγιά πλημμυρισμένοι ἀπὸ χαρὰ καὶ ἐνθουσιασμό. Γιὰ
μιὰ στιγμή βαδίζοντας πρὸς τὴν ἀρυφή ἔνοιωσα νὰ προχω-
ρῆ δίπλα μου ὁ συνταγματάρχης "Ἐντυ. Δὲν ἔδλεπα καθαρὰ
τὸ πρόσωπό του. Καταλάβαινα ἕμως, πὼς ἡ χαρὰ του δὲν
ἦταν μικρότερη ἀπ' τὴ δική μας. Βάδιζε μὲ κόπο στὴν ἀπό-
τομη λαγκαδιὰ μὲ τοὺς πολλοὺς θάμνους, ἀλλὰ σταθερὰ καὶ
ἀποφασιστικά. Δὲν ἤξερε καθόλου Ἑλληνικά. Ποιὸς ξέρει
τί μουρμούρισε στὸν ἀντάρτη Ἄντωνῆ Ἀντωνάκη, ποῦ τὸν
εἶδε νὰ βαδίζη μαζί μας μὲ χαμένη τὴ σόλα τοῦ παπουτσιοῦ
του. Μόλις ξεπεράσαμε τὴ λαγκαδιὰ τὸν χάσαμε μέσα στὸ
σκοτάδι. Βιαζόταν φαίνεται νὰ σφίξῃ τὸ χέρι τοῦ Στρατη-
γοῦ καὶ νὰ τηλεγραφήσῃ στὸν Ἀλεξάντερ νὰ τοῦ στείλῃ τίς
δυὸ κάσσεσ οὐίσκυ, ποῦ τοῦ εἶχε κερδίσει στὸ στοίχημα ὁ
Ζέρβας.

Μὲ τὰ χαράματα βρεθήκαμε στὰ Καλύδια. Ἐκεῖ μ' ὄλεσ
τίς ἀναζητήσεις δὲν μπορέσαμε νὰ βροῦμε ἀνάμεσα στοὺς ἀν-
τάρτες τὸν Γιώργο Βούλγαρη (ἀδελφόν μου) καὶ τὸν Νίκο
Ζέρβα (ἀνεψιὸ τοῦ Στρατηγοῦ). "Ὅπως ἦταν φυσικὸ οἱ ἀνη-
συχίες μας ἦταν μεγάλες. Ὁ ἴδιος ὁ Στρατηγὸς μὲ ἐνθάρ-
ρυνε καὶ μοῦ εἶπε πὼς ἦταν σίγουρος ὅτι τὰ παιδιὰ θὰ γυρί-

Ο αντάρτης ένομοτάχης Γεώργιος Βούλογαρης, ένας από τους πρώτους αντάρτες του Ζέρβα. Πήρε μέρος στην επίχειρησι επικεφαλής των ανταρτών του ΕΔΕΣ στο τμήμα καταστροφής των τηλεφωνικών γραμμών του έχθρου.

σουν και με «πεσκέσια». Δεν πέρασε πολύ ώρα και τα λόγια του Στρατηγού βγήκαν αληθινά. Στο μισοσκόταδο διακρίναμε ν' ανηφορίζουν τα δυο παλληκάρια. Ο Βούλογαρης ήταν άρματωμένος με τις ταινίες του Ίταλικού πολυβόλου που είχε κουβαλήσει, ως τα μέσα του βουνοῦ κι' ο Ζέρβας έφερε «πεσκέσι» στο θείο του τόν Ίταλό αιχμάλωτο, που είχαμε τραυματίσει στο βόρειο πολυβολείο του γεφυριού.

Με το τελικό προσκλητήριο διαπιστώθηκε πώς έλλειπαν ξει αντάρτες του ΕΔΕΣ, που πριν ακόμα άρχιση ή μάχη στο νότιο άκρο είχαν εξαφανισθή.

Ανάμεσά μας ήταν και οι δύο ήρωικοί μας τραυματίες του ΕΔΕΣ, ο Άνθυπολοχαγός Παπαχρήστου Σωτήριος και ο Γιώργος Ζαγκαδιέρος.

Η εικόνα, που παρουσιάζαμε με το πρώτο φως, ήταν πολύ διαφορετική απ' την εικόνα της περασμένης βραδυάς. Τα πρόσωπα των ανταρτών που πήραν μέρος στο βόρειο και νότιο άκρο της γέφυρας, ήταν όλμυρα και προκαλούσαν τή θυμηδία. Στην άρχή δεν καταλάδαμε κι' εμεις πώς είχε γίνει αυτή ή παραλλαγή. Ύστερα σκεφθήκαμε πώς όφειλόταν στην καπνιά, που πήραμε στο αποψιλωμένο έδαφος, όταν, έρποντας, πλησιάζαμε τα πολυβολεία του έχθρου. Μερικοί ήταν μονοσάνδαλοι και ξεσχισμένοι. Άλλοι πιό τυχεροί, καμάρωναν τις άρβύλλες που αντικατέστησαν τα γιδοτόμαρά τους, άλλοι χαιρόνταν τα λεκιασμένα χιτώνια, που βρήκαν στα φυλάκια, άλλοι καθάριζαν τα καινούργια τουφέκια, που άφησαν φεύγοντας οι Ίταλοι κι' εγώ έκρυβα με επιμέλεια το πιστόλι του Ίταλου Άξιωματικού της φρουράς, γιατί ήταν το μόνο πιστόλι λάφυρο της επιχειρήσεως και αποτελούσε είδος πολυτελείας και για τους Άξιωματικούς ακόμα.

Έδω δεν μπορούσαμε να παραμείνωμε περισσότερο, για-

τι έρχισε ο κανονιοβολισμός του έχθρου και τὰ Ἰταλικά αεροπλάνα πετούσαν πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια μας για ἀναγνώρισι.

Νησιτικοί ἀπὸ τὸ μεσημέρι τῆς προηγούμενης μέρας, βρεγμένοι και χιονοδαρμένοι, πήραμε τὸ δρόμο για τὰ γνωστά

Τὸ πιστόλι τοῦ Ἰταλοῦ αξιωματικοῦ τῆς Φρουρᾶς Γοργοποτάμου, λάφυρο στὰ χέρια τοῦ γοφόντος.

μας Πριόνια. Φθάσαμε τὸ μεσημέρι. Ἀνάψαμε μεγάλες φωτιές για νὰ ζεσταθοῦμε και νὰ στεγνώσωμε. Οἱ κάτοικοι τῶν γύρω χωριῶν, πού στὸ μεταξύ είχαν εἰδοποιηθεῖ, μὲ προθυμία μᾶς ἔφεραν ὅ,τι μπορούσαν νὰ συγκεντρώσουν σὲ εἴδη διατροφῆς. Τῆ νύχτα τὴν περάσαμε γύρω ἀπ' τίς φωτιές μ' ὅλα τὰ μέτρα ἀσφαλείας και χωρίς κανένα ἐπεισόδιο. Κάπου - κάπου, μέσα στὴν ἀπόλυτη σιγή τῆς νύχτας, ἀ-

κουγόταν καμμιὰ ὁμοβροντία τῶν Ἰταλικῶν κανονιῶν, πού θύμιζε στοὺς ἀντάρτες νὰ γυρίσουν και νὰ ζεστάνουν και τὸ ἄλλο τους πλευρό.

ΣΤΟ ΜΑΥΡΟ ΛΙΘΑΡΙ

Πρωί - πρωί στὶς 27 ἡ ταλαιπωρημένη, ἀλλὰ περήφανη φάλαγγά μας, ξεκίνησε ἀπ' τὸ Πριόνι για τὸ Μαῦρο Λιθάρι. Ὑστερα ἀπὸ μιᾶς ὥρας πορεία, στὴ θέση Καταβόθρα, κατάκορφα στὴν Οὔτη, χωρὶς νὰ ἔβρωμε γιατί, σταματήσαμε. Ἐκεῖνο πού εἶδαν τὰ μάτια μας, μετὰ ἀπὸ λίγη ὥρα, τίποτε δὲν θὰ μπορούσε νὰ σήση ἀπὸ τὴ μνήμη μας. Μπροστὰ μας βρισκόταν ὁ Ζέρβας μὲ τὸν Ἔντυ και Ἄρη και κοντὰ μας ὁ τραυματισμένος Ἰταλὸς αἰχμάλωτός μας. Οἱ ἀρχηγοὶ συζητοῦσαν κι' ἔδειχναν πρὸς τὴν κατεύθυνσι τοῦ Ἰταλοῦ. Ἀκούσαμε τὸν Ἄρη, πού τὸν ζητοῦσε ἀπ' τὸ Στρατηγὸ, για νὰ τὸν κατακρεουργήσῃ μπροστὰ στὰ μάτια μας και τὸν Ζέρβα και Ἔντυ πού προσπαθοῦσαν νὰ τὸν πείσουν ὅτι δὲν εἶναι τίμια ἢ πράξι πού μελετοῦσε, γιατί ὁ Ἰταλὸς ἦταν αἰχμάλωτος πολέμου κι' εἶχε πολεμήσει γενναῖα. Ἀλλὰ ὁ Ἄρης δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ τίποτε κι' ἐπέμεινε νὰ πάρῃ τὸν αἰχμάλωτο. Σὲ μιὰ στιγμή τὸν ἀκούσαμε νὰ λέγῃ στὸ Στρατηγὸ μὲ μανία: «Ἔτσι θὰ κάνωμε πόλεμο Στρατηγέ!». Στὴν ἐπιμονή του ὁ Στρατηγὸς διέκρινε τὸν κίνδυνο τῆς συμπλοκῆς τῶν ἀνταρτῶν ΕΔΕΣ και ΕΛΑΣ και τελικὰ ὑποχώρησε. Εἶδαμε τότε τὸν ἀντάρτη του Ποσειδῶνα, πού πλησίασε πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ἰταλοῦ και τὸν ἄρπαξε για νὰ τὸν τραβήξῃ παράμερα. Ὁ δυστυχῆς Κραταϊάνι, καταλαβαίνοντας τί τὸν περίμενε πιάσθηκε ἀπ' τὸ ράσο τοῦ παπᾶ-Ζαφείρη και τοῦ ζητοῦσε νὰ τὸν σώσῃ. Τίποτε ἕμως δὲν μπορούσε νὰ τὸν σώσῃ τὴ στιγμή ἐκεῖνη ἀπ' τὰ αἰμοβόρα ἔνστικτα τοῦ Ἄρη.

Λίγο πιο πέρα, μπροστά στα μάτια μας, ο Ποσειδώνας μ' έ-
να μαχαίρι τον κατέσφαξε, ενώ ο Άρης που απολάμβανε
το θέαμα τον παρακινούσε στο ανοσιούργημα με τὰ λόγια:
«Τώρα θά δειξης, Ποσειδώνα, αν τὸ λέη ἡ καρδιά σου».

Στὴν κούρασι, στὴν πείνα καὶ ταλαιπωρία μας προστέ-
θηκε τώρα καὶ ὁ ἀποτροπιασμός ἀπ' τὴν ἀνέντιμη πράξι καὶ
ἡ στενοχώρια ἀπ' τὸν ἀπάνθρωπο σφαγιασμό τοῦ ἄμοιρου Ἰ-
ταλοῦ. Μὲ τὴν καρδιά βαρειά συνεχίσαμε τὸ δρόμο γιὰ τὸ
Μαῦρο Λιθάρι.

Φθάσαμε νωρίς τὸ ἀπόγευμα. Οἱ κάτοικοι μᾶς ὑποδέτη-
καν μὲ ἀκράτητο ἐνθουσιασμό, μὲ χαρὲς καὶ μὲ τραγούδια.
Τὸ χωριὸ πῆρε γιορταστικὴ ὄψη. Ζητωκραυγὲς ἀντηχοῦσαν
ἀπὸ παντοῦ καὶ οἱ καμπάνες κτυποῦσαν χαρμόσυνα.

Τὸ βράδυ ὁ ἐνθουσιασμός ὄλων σταμάτησε ἀπότομα. Οἱ
ἀντάρτες τοῦ ΕΔΕΣ κάναμε πάνοπλοι περιπολίες μέσα στὸ
χωριὸ καὶ ἐγκαταλείψαμε τὴν ἰδέα γὰρ φιλοξενηθοῦμε ἀπ'
τοὺς χωρικοὺς καὶ νὰ ἀπολαύσουμε τὴν σπιτίσια ζεστασιά,
ποὺ τόσο εἴχαμε ποθήσει. Τὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο τοῦ χωριοῦ
γιὰ κείνη τὴν βραδυὰ ἔγινε ἕνας μικρὸς στρατώνας. Τὰ ἔκ-
τακτα αὐτὰ μέτρα τὰ πῆραμε, γιατί εἴχαμε σίγουρες πλη-
ροφορίες, ὅτι ὁ Άρης μὲ τοὺς καπεταναίους του εἶχαν ἀπο-
φασίσει νὰ μᾶς ἀφοπλίσουν. Τὸ μυστικὸ τὸ μάθαμε ὡς ἐξῆς:
Γυρίζοντας μὲ τὸν ἀδελφὸ μου ἀπ' τὰ φυλάκια συναντήσα-
με στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τῆς μιά γυναικούλα, ποὺ ἐπέμε-
νε νὰ περάσουμε ὀπωσδήποτε μέσα γιὰ νὰ ζεσταθοῦμε καὶ
νὰ φιλοξενηθοῦμε. Μπαίνοντας στὸ σπιτί, εἶδαμε ξαπλωμέ-
νο τὸν ἄνδρα τῆς, ποὺ βιάστηκε νὰ μᾶς καθησυχάσῃ, λέγον-
τάς μας, ὅτι δὲν εἶναι ἄρρωστος, ἀλλὰ βρίσκεται ξαπλωμέ-
νος, γιατί ὁ ΕΛΑΣ ἤθελε νὰ τὸν πάρῃ μὲ τὴ βία μαζί του.
Ὁ ἴδιος μᾶς πληροφόρησε πὺς τὴ νύχτα ὁ Άρης μὲ τοὺς
δικούς του σκόπευαν νὰ μᾶς ἀφοπλίσουν καὶ μᾶς εἶπε νὰ

πᾶμε χωρὶς χρονοτριβὴ νὰ εἰδοποιήσωμε τὸ Στρατηγό. Χω-
ρίς νὰ χάσῃ καιρὸ ὁ ἀδελφός μου μοῦ ἔδωσε ἕνα σημείωμα
κι' ἔτρεξα καὶ τὸ παρέδωσα στὸ ἀρχηγεῖο. Ἀργότερα μάθαμε
πὺς ὁ καλὸς ἐκεῖνος πατριώτης εἶχε μάθει τοὺς σκοποὺς τοῦ
ΕΛΑΣ ἀπὸ Ἐθνικόφρονα φίλο του, ποὺ ἦταν στὶς τάξεις
τοῦ Άρη. Τὸ Ἀρχηγεῖο πῆρε ἀμέσως τὰ μέτρα ποὺ ἀναφέ-
ραμε. Ἔτσι κι' αὐτὴ τὴν φορὰ δὲν μπόρεσε νὰ πετύχῃ ὁ
ΕΛΑΣ τοὺς καταχθόνιους σκοποὺς του. Ὄταν ὁ Άρης, με-
τὰ ἀπὸ καιρὸ, κλήθηκε στὴν Ἀθήνα γὰρ λογοδοτήσῃ στοὺς
ἀφέντες του γιὰ τὶς πράξεις του καὶ τὴ συμμετοχὴ του στὸ
Γοργοπόταμο εἶπε: «Δὲν μπορούσα ν' ἀφήσω τὸ Ζέρβα νὰ
κάμῃ μόνος του τὴν ἐπιχείρησι, γιατί κι' ἂν ἀκόμα δὲν πε-
τύχαινε τὸ σαμποτάζ μὲ μόνον τὸ Ζέρβα, ἐμένα καὶ τὸ κόμ-
μα θὰ κατηγοροῦσε ὁ κόσμος καὶ ὄχι τὸ Ζέρβα», γιὰ δὲ τὸν
ἀφοπλισμὸ μᾶς στὸ Μαῦρο Λιθάρι: «Δὲν εἶχα καμμιά ἀφορ-
μὴ νὰ ἀφοπλίω τὸ Ζέρβα. Οὔτε ἦταν καὶ τόσο εὐκολο». Οἱ
ἐθνικόφρονες ἀντάρτες, ποὺ φρόντισαν νὰ εἰδοποιηθῇ ὁ
Ζέρβας γιὰ τὶς προθέσεις τοῦ Άρη στὸ Μαῦρο Λιθάρι, ἐπλή-
ρωσαν ἀκριθὰ τὸν πατριωτισμὸ τους. Ὁ ἀρχισιμνητὸς Γκέ-
κας Κωστορρίζος μὲ τοὺς εἴκοσι πέντε ἀντάρτες του δὲν μπό-
ρεσε νὰ γλυτώσῃ ἀπ' τὸ μαχαίρι τῆς ἐκδικητικῆς μανίας τοῦ
Άρη, τὸν Μάρτιο τοῦ 1943.

Στὸ ἡμερολόγιό μου στὶς 28.11.42 γράφω:

«Βλοσυροὶ κι' ἀμίλητοι εἶναι οἱ ἀντάρτες τοῦ Άρη. Μᾶς
μισοῦν. Ἐνοιῶσα πὺς μὲ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ἀργὰ ἢ γρή-
γορα κακὰ ξεμπερδέματα θὰ ἔχουμε».

ΓΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

Στις 28 τὸ πρωί, κατὰ τὴς 10, συγκεντρωθήκαμε ἔλοι οἱ ἀντάρτες (ΕΔΕΣ καὶ ΕΛΔΣ) καὶ οἱ Ἕλληνοι στὸ Σχολεῖο τοῦ χωριοῦ. Εἶχε φθάσει ἡ ὥρα τοῦ χωρισμοῦ τῶν ἀνταρτικῶν σωμάτων. Μετὰ τὴς ἐγκάρδιες χειραφίτες καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς μεταξὺ τῶν ἀνταρτῶν καὶ τῶν Ἀρχηγῶν τὰ δύο σώματα χώρισαν. Ὁ Ζέρβας μὲ τοὺς Ἕλληλους καὶ τοὺς ἀντάρτες τοῦ τράθηξε γιὰ τὰ λημέρια του, στὴν Ἡπειρο. Ἄπ' ἐκεῖ οἱ Ἕλληνοι θὰ συνέχιζαν πρὸς τὰ Δυτικὰ παράλια τῆς Ἡπείρου, ἔπαι μὲ ὑποβρύχιο θὰ γύριζαν στὴ Μ. Ἀνατολή. Θὰ ἔμενε ἡμῶς κοντὰ στὸ Ζέρβα ὁ ταγματάρχης Κρίς μ' ἔγιναν ἀσυρματιστὴ, ὡς σύνδεσμος αὐτοῦ καὶ τοῦ στρατηγείου Μ. Ἀνατολῆς. Ὁ Ἄρης μὲ τοὺς δικούς του ἀντάρτες τράθηξε πρὸς τὸν Παρνασσό. Ἐνῶ ἀπομακρυνόμεστε τὸ τραγούδι τοῦ χωρισμοῦ καὶ ἀπὸ τὰ δύο σώματα ἀντηχοῦσε στὰ γύρω:

«Οἱ κλέφτες ἐχώρισαν κι' ἔγιναν δυὸ μπουλούκια.

Ὁ Ζέρβας πάει στὴν Ἡπειρο
κι' ὁ Ἄρης πάει στὴ Γκιώνα...».

Χωρὶς ἀμφιβολία, ἀνάμεσα στοὺς ἀντάρτες τοῦ Ἄρη, ἦταν πολλοί, πού, ἔπως ἡμεῖς, στὸν ἀποχωρισμὸ, ἔδειξαν τὰ πραγματικὰ τοὺς αἰσθήματα καὶ φανέρωσαν πῶς σκοπὸς τους ἦταν ν' ἀγωνισθοῦν γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τῆς χώρας κι' ὅχι διὰ τὴν ἐπικράτησι τοῦ Κ.Κ.Ε., ἔπως ὁ λεβέντης Γκέκας Κωστορρίζος μὲ τοὺς εἴκοσι πέντε ἀντάρτες του, πού, σὲ λίγες ἡμέρες, ξεχώρισε τὴς εὐθόνας του καὶ ἐντάχθηκε στὴς ἔθνικες δυνάμεις Ἀντιστάσεως Δ. Θεσσαλίας. Ὅπως ὁποῦτε ἡμῶς τὰ δάκρυα καὶ οἱ ἀσπασμοὶ τοῦ Ἄρη καὶ τῶν καπε-

ταναίων του, ἀν λάθῃ κανένας ὅπ' ἔβη τοῦ τὰ γεγονότα στὸ Μαῦρο Λιθάρι, δὲν εἶχαν καμμιά σχέσι μὲ τὰ πραγματικὰ τοὺς αἰσθήματα, ἀλλὰ ἦταν κροκοδείλια δάκρυα καὶ Ἰουδαϊκοὶ ἀσπασμοί.

Ὁ δρόμος τοῦ γυρισμοῦ δὲν ἦταν καθόλου εὐκολος. Βρισκόμαστε στὰ μέσα σχεδὸν τοῦ χειμῶνα. Οἱ βροχὲς καὶ τὰ χιόνια ἦταν ἀσταμάτητα καὶ τὸ ντύσιμό μας ἦταν ἀνίκανο νὰ μᾶς προστατεύσῃ. Ἀλλὰ οἱ χωρικοί, οἱ ἀκούραστοι αὐτοὶ ἀφανεῖς ἥρωες τῆς Ἑλληνικῆς ὑπαίθρου, μᾶς ἔδιναν δύναμι καὶ κουράγιο, προσφέροντάς μας ὅ,τι μποροῦσαν. Παντοῦ μᾶς ὑποδέχονταν μὲ καμάρι καὶ ἐνθουσιασμὸ καὶ μὲ τὴν ἀναφώνησι: «Ζήτω οἱ νικητές», γιὰ τὸ μεταξὺ, σ' ἄλη τὴν Ἑλλάδα, εἶχε μαθευτῆ τὸ κατόρθωμα τοῦ Γοργοπόταμου. Μέχρι τὴ Βίνιανη βαδίζαμε στὰ μονοπάτια τοῦ δρόμου ποὺ μᾶς ἔφερε στὸ Γοργοπόταμο (Δάφνη — Κολοκυθιά — Γαρδίκι — Πουγκάκια — Βίνιανη).

Ἐχομε τώρα μαζί μας, δυὸ νέα παλληκάρια. Τὸν ὑπενωματάρχη Χριστόφορο Δερμιτζάκη, ἀπ' τὴ Σητεία Κρήτης, πού μᾶς εἶχε ἀκολουθήσει στὴν ἐπιχείρησι ἀπὸ τὸ Μαῦρο Λιθάρι ἔπαι τὸν συναντήσαμε καὶ τὸν Βασίλη Στόκα, ἀπ' τὴν Κολοκυθιά, πού, μόλις μᾶς εἶδε ἔτρεξε στὸ Στρατηγὸ καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τὸν κἀν ἀντάρτη του.

Σὲ κάθε στάσι μας παίρναμε δρακόντεια μέτρα ἀσφαλείας γιὰ τὸ ὑποφιαζόμεστε ἐπιθεσι τῶν ἐαμιτῶν καὶ γιὰ τὸ οἱ Ἕλληνοι τοῦ Καρπενησιοῦ εἶχαν κινηθεῖ ἀπὸ πολλὰ κατευθύνσεις, ἀναζητώντας τὸ Ζέρβα καὶ τὸ τμήμα του.

Στὴ Βίνιανη μᾶς περιμέναν ὁ ἀντισυνομητάρχης Κωνσταντόπουλος Κ. καὶ ὁ ταγματάρχης Καντιάνης, μὲ τὸ τμήμα τῆς ὀπισθοφυλακῆς μας, ἀνήσυχτοι, γιὰ τὸ, σ' ἄλο αὐτὸ τὸ διάστημα, δὲν εἶχαν νέα μας καὶ γιὰ τὸ δὲν μπόρεσαν νὰ μᾶς εἰδοποιήσουν γιὰ τὴς κινήσεις τῶν Ἑταλῶν.

Ἄπ' ἐδῶ τὸ δρομολόγιό μας ἄλλαξε. Οἱ Ἴταλοι εἶχαν καταλάβει μ' ἓνα τάγμα τῆ Βούλπη. Τὸ νέο δρομολόγιό μας ἦταν Κεράσοβο — Μοναστηράκι — Πιγκιανὰ — Ραφτόπουλο — Αὐλάκι — Μεγαλόχαρη.

Στὸ Μοναστηράκι φθάσαμε τὰ μεσάνυχτα. Ἐδῶ, περᾶσαμε τὴν ὑπόλοιπη νύχτα καὶ ὄς τὸ μεσημέρι τῆς ἄλλης μέρας. Τὰ ἄδεια στομάχια μας στάθηκαν ἄτυχα καὶ τὴν ἡμέρα ἐκείνη. Ἐνῶ μὲ ἀνυπομονησία περιμέναμε τὴ φασολάδα, ποὺ ἔβραζε σὲ δυὸ καζάνια στὴν πλατεία τοῦ χωριοῦ, εἰδοποιήθηκαμ ἀπ' τὰ φυλάκιά μας ὅτι οἱ Ἴταλοι πλησιάζουν. Βιαστικὰ πήραμε ὅ,τι μπορούσαμε ἀπ' τὰ μισοδρασμένα φασόλια καὶ φύγαμε πρὸς τὰ Πιγκιανὰ. Εὐτυχῶς ποὺ τὰ φασόλια δὲν εἶχαν λάδι καὶ δὲν ἄφησαν «λεκέδες» στὶς τσέπες, ποὺ τὰ εἶχαμε βάλει. Βαδίζοντας πρὸς Πιγκιανὰ τὰ μασούσαμε σὰν στραγάλια.

Γιὰ τὴν ταλαιπωρία μας στὸ Μοναστηράκι ἀποζημιωθήκαμε μὲ τὸ παραπάνω στὰ Πιγκιανὰ. Ἦταν 6 Δεκεμβρίου κι' ὁ προστάτης τοῦ ναυτικοῦ μας θεώρησε καλὸ νὰ φροντίσῃ καὶ γιὰ μᾶς, μιά καὶ ζούσαμε μέσα στὰ νερά. Οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ μᾶς περιποιήθηκαν μὲ τὸ παραπάνω. Μᾶς φιλοξένησαν ἔλους στὰ σπίτια τους μὲ τιμὲς ἡρώων. Μᾶς φίλεψαν πίτες, ψητὰ καὶ πολλὰ ἄλλα φαγητά. Μᾶς στέγνωσαν καὶ μπάλωσαν τὰ βρεγμένα ρούχα καὶ μᾶς προμήθεψαν καινούργια γιδοτόμαρα γιὰ τὰ πασουμάκια. Ὁ καλὸς παπᾶς τοῦ χωριοῦ, τελειώνοντας τὴ λειτουργία, ἐπισκέφθηκε τὸ Στρατηγὸ καὶ μοίρασε στοὺς ἀντάρτες τὶς λειτουργιᾶς ἀπὸ ὑψώματα αὐτῶν ποὺ γιόρταζαν.

Μὲ τέτοιες συνθήκες δὲν μᾶς ἔκανε καρδιά ν' ἀφήσωμε τὸ φιλόξενο αὐτὸ χωριό. Ἀλλὰ ἡ ἀποστολή μας δὲν ἄφηνε περιθώρια γιὰ περισσότερη καθυστέρηση. Τὸ πρωὶ τῆς 7 Δεκεμβρίου ἀναναωμένοι, συνεχίσαμε τὸ δρόμο μας. Στὶς 10

τοῦ μηνός, ὕστερα ἀπὸ τριήμερη πορεία μὲ ἐνδιάμεσους σταθμούς στὸ Ραυτόπουλο καὶ στὸ Αὐλάκι, φθάσαμε στὴ Μεγαλόχαρη, ὅπου τερματίστηκε καὶ ὁ μαραθῶνιός μας. Ὁ ὄπλαρχηγὸς Σπύρος Καραμπίνας, ποὺ εἶχε εἰδοποιηθῆ ἀπ' τὸ Στρατηγὸ νὰ εἶναι ἕτοιμος νὰ τρέξῃ γιὰ ἐνίσχυσί μας στὸν πρῶτο κίνδυνο, βρισκόταν κι' ἔλας μὲ σημαντικὴ δύναμι στὴν περιοχή τοῦ Γαδρόγου καὶ μᾶς περίμενε γεμάτος ἐνθουσιασμὸ καὶ χαρὰ. Οἱ κάτοικοι τῶν χωριῶν Ραδοβουζίου Ἄρτης, ποὺ δὲν εἶχαν νέα μας, ἀπ' τὴ μέρα ποὺ φύγαμε γιὰ τὸ Γοργοπόταμο, μόλις ἔμαθαν τὸν ἐρχομὸ μας, ἔλοι ἔτρεξαν καὶ μᾶς ὑποδέχτηκαν μὲ ἀκράτητο ἐνθουσιασμὸ. Δικαιολογημένα αἰσθάνθηκαν ἐθνικὴ περηφάνεια, ὅταν ἄκουσαν ἀπ' τὸ Στρατηγὸ πῶς ἔγινε τὸ μεγάλο κατόρθωμα, γιὰτὶ ἀνάμεσα στοὺς δημιουργοὺς τοῦ ἦταν πολλοὶ ἀντάρτες, ποὺ κατάγονταν ἀπ' τὰ χωριά τους.